

Strategisk næringsplan for Ål kommune

2021-2024

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ÅL 2021-2024

Kva er Strategisk næringsplan for Ål kommune?

- Strategisk næringsplan (SNP) skal vere eit styringsverktøy for ein heilskapleg næringspolitikk.
- Planen skal vere retningsgjevande for prioriteringane kommunen og næringsstyret gjer i planperioden.
- Planen skal vera eit insentiv for utvikling, nyskaping og bruk av ny teknologi.
- Ål kommune legg FN's berekraftsmål til grunn ved utvikling av ny strategisk næringsplan. Planen vil bli rullert kvart fjerde år.

Overordna mål:

- Sikre og trygge eksisterande arbeidsplassar.
- Bidra til å skape fleire arbeidsplassar i Ål og Hallingdal.

Ål kommune som næringsutviklar

Kommunen ynskjer å stimulere prosjekt og tiltak som har forankring i eit utviklingsorientert og berekraftig næringsliv, og fremje samarbeid mellom offentlege og private aktørar.

Ål vil **legge til rette** for næringsutvikling. Dette vert gjort gjennom rådgjeving, planarbeid, politisk arbeid, god sakshandsaming og kommunale investeringar.

Ål vil vere ein **samarbeidspartnar** og ta initiativ til møteplassar mellom fleire aktørar både innan offentleg og privat verksemd. Me vil tilby rådgjeving og rettleiing for den enkelte næringsaktør.

Ål vil vere ein **støttespelar** for næringsaktørar, mellom anna ved å

- gje råd og gje innblikk i det offentlege apparatet
- tilby økonomiske støtteordningar
- syne til eksisterande kanalar for rekruttering

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ÅL 2021-2024

For å nå måla legg me vekt på:

Arbeidsplassar

Eit absolutt mål for Ål kommune er at alt næringsutviklingsarbeid skal trygge eksisterande- og/eller skape nye arbeidsplassar. Ål kommune vil at det skal vere tilgang på den kompetansen bedriftene i kommunen/Hallingdal til ei kvar tid har behov for.

Ein god måte å oppnå dette på er å satse på lærlingar. Kommunen vil stimulere bedriftene til å tilby lærlingplassar. Ål kommune tek også sjølv ansvar som lærlingbedrift. Ål kommune skal stimulere skulane til å bruke Ungt Entreprenørskap som ein læringsarena for mellom anna å styrke kontakten mellom skule og lokalt næringsliv. Slike satsingsområde tilsvarer også ynskja til Ungdommens distriktspanel[2021]: «Vi får tilgang til jobbfelleskap, arbeidserfaring og varierte arbeidsplassar».

Demografiutvalet viser at tilrettelegging for eit meir allsidig og breiare arbeidsliv er ein viktig nøkkel til folketalsauke i distrikt som våre. Mange av innflyttarane til Hallingdal kjem frå andre land. Difor vil næringsplanen i Ål også legge vekt på tiltak som styrkar integrering og som inkluderer nye ålingar frå inn- og utland.

I arbeidet med sertifisering som berekraftig reisemål er Ål kommune ein viktig aktør der eit av tiltaka er å skapa fleire heilårlege arbeidsplassar.

Ål kommune vil oppmuntre næringsaktørar til å ta i bruk ny teknologi, til effektivisering og nyskaping, der det er naturleg.

Rekruttering

Ål kommune ynskjer at utflytta hallingar skal oppleve at Hallingdal er ein aktuell plass å etablere seg. Me ynskjer difor å danne eit tettare samarbeid med både ungdomsskulen og vidaregåande skular slik at avgangselevar veit om tilboda som finst i både privat og offentleg sektor i Hallingdal.

I arbeidet med rekruttering er det viktig at nettportalen www.jobbiHallingdal.no blir kjent. Det er dessutan viktig å legge til rette for livsstilsval, som opnar for meir hyttekontor, kontorfelleskap, sommarjobb for ungdom og arbeidsplassar for yngre menneske.

Ål vil ta ei aktiv rolle i å jobbe for fleire desentraliserte utdanningstilbod i Hallingdal, både på fagskule- og høgskulenivå.

Demografiutvalget og Ungdommens distriktspanel peiker begge på at lokalsamfunnet må gjera seg attraktive og kunne tilby varierte bustader.

Prøvebustader, bustad- og næringsstomter, er difor viktig i tilflyttings- og rekrutteringsarbeid.

Profil, omdømme og lokalproduksjon

Ål kommune har fleire merkenamn, arrangement og bedrifter som er med på å gi kommunen ein positiv identitet. Ål kommune vil stimulere til at gode historier knytt til denne identiteten vert brukte til å styrke næringslivet.

Ål kommune har eit mangfald i arbeidsplassar mellom anna innan bygg og anlegg, industri, landbruk, reiseliv, handel, helse, kultur og kreative næringar.

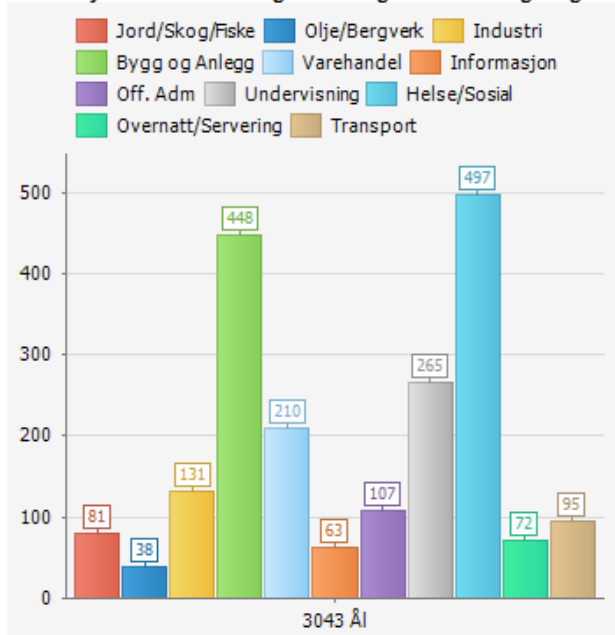
Kommunen har mange handverkarar innan ulike fagfelt, og det er stadig nye gründerar som satsar. Våre mange kontorfellesskap legg til rette for tilflytting, samskaping, trivsel og nyskaping.

Ål kommune vil stimulere til og delta i initiativ og løysingar som bidreg til eit større tilbod av lokale varer og tenester og til å styrke Sundre som handelssentrum.

Ål kommune samarbeider med reiselivet om å sertifisere Ål som eit berekraftig reisemål og forpliktar oss til å tenkje berekraft i utviklinga av lokalsamfunnet.¹

GRAFISK FRAMSTILLING AV NÆRINGSLIVET PÅ ÅL (SSB – kommunefakta)

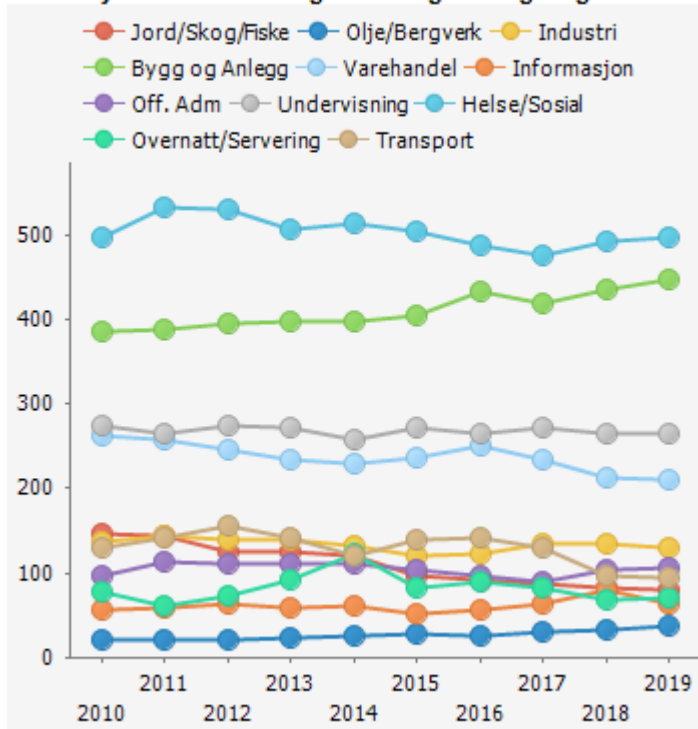
Antall sysselsatte i utvalgte næringer. 2019. Valgt region

¹ Ei berekraftig utvikling tilfredsstillar dagens behov utan å øydelegge for framtidige generasjonar sine moglegheiter. Ei berekraftig forvaltning må baserast på ein balanse mellom sosial og økonomisk utvikling, natur og kulturmiljø.

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ÅL 2021-2024

Antall sysselsatte i utvalgte næringer. Valgt region

Nærings samarbeid lokalt og regionalt

- Ål kommune skal jobbe for å gjennomføre felles mål i strategisk plan for Hallingdal.
- Hallingdal ein av dei største reiselivregionane i landet. Målet er å oppnå status som berekraftig reisemål i løpet av 2022.
- Ål kommune skal jobbe overfor sentrale styresmakter for å sikre best mogelege vilkår for næringslivet.
- Ål kommune vil også vera ein lokal nettverksbyggjar som kan kople aktørar innan både private og offentlege verksemdar med kvarandre.

Ål kommune som næringsutviklar – del 2

- Lokalt næringsliv og regionale, fylkeskommunale og statlege planverk legg føringar og er premissleverandørar for Strategisk næringsplan (SNP) i Ål kommune.
- Kommunen vil gje næringsdrivande rettleiing og rask avklaring om naudsynte godkjenningar når dei vil utvikle og/eller starte ny verksemd.
- Ål kommune sin innkjøpsstrategi skal, innanfor rammene som regelverket gir, leggje til rette for deltaking frå og rettleiing for lokalt næringsliv.
- Ål kommunestyre vedtek årleg kor stor del av kraftinntektene som skal nyttast til næringsutvikling. Kommunestyret godkjenner i samband med rullering av Strategisk næringsplan også retningslinjer for næringstilskot.
- Ål kommune skal ha eit utval som handsamar tilskot til næringsutvikling, både frå næringsfond og andre fond. Næringsstyret er i perioden 2021-2024 sett saman av tre representantar frå næringslivet i Ål og to politisk valde representantar.

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ÅL 2021-2024

Viktige samarbeidspartar i næringsutviklingsarbeid for Ål kommune:

- Næringslivet i Ål
- Lag og organisasjonar i Ål (arrangementsforum)
- Ål Utvikling AS
- Ål og Gol vidaregåande skular
- Lærlingbedrifter
- Næringsforum Hallingdal
- Hallingdal Etablerersenter
- Hallingdal Næringshage
- Regionrådet for Hallingdal
- Viken fylkeskommune
- Innovasjon Norge
- Universitetet i Sørøst-Norge, USN
- Landbruks- og miljøavdelinga hjå Statsforvaltaren

Næringsstyret (2021-2024) har hatt ansvar for arbeidet med rullering av Strategisk næringsplan:

Desse har delteke i arbeidet:

Solveig Vestenfor (Ap), ordførar og leiar

Anne Vetteren Grøthe (Sp), kommunestyremedlem

Espen Jakobsen, representant frå næringslivet

Morten Gjeldokk, representant frå næringslivet

Kristian Kvistad Holm, representant frå næringslivet

Karsten Dideriksen, rådmann

Staffan Landsmann-Wiwe, næringsutviklar

Tor Olav Tveito, vararepresentant frå kommunestyret

Det har vore gjennomført tre arbeids/innspelemøte med over femti næringsaktørar frå ulike næringer. Planen har også vore ute på offentlig høyring. Næringsstyret takkar alle partar som har medverka og kome med innspel undervegs i arbeidet.

STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ÅL 2021-2024

Kommuneplan for Ål

Strategisk næringsplan bygger på kommuneplanen for perioden 2015-2027. Pkt. 4.6 i kommuneplanen omhandler næringsutvikling:

«Overordna mål for næringsutviklinga er å utvikle Ål sine fortrinn, styrke eksisterande næringsliv og bidra til at det vert skapt nye arbeidsplassar.

Ål vil:

1. Stimulere til eit næringsliv som gjev auka verdiskaping, nyskaping og produktivitet.
2. Næringslivet skal produsere og vidareforedle varer og tenester av høg kvalitet.
3. Yte offentlege tenester som næringslivet er nøgd med: rask sakshandsaming, god rådgjeving og informasjon, realistiske krav og forventningar m.m.
4. Stimulere til gründerskap og vidareutvikling av eksisterande bedrifter ved bruk av næringstilskot.
5. Leggje til rette for å styrke utviklingsevna hjå næringsliv, politikarar og administrasjon.
6. Stimulere til at næringslivet kan tileigne seg naudsynt og relevant kompetanse.
7. Ta initiativ til og støtte samarbeid og nettverksbygging mellom næringslivet og det offentlege.
8. Legge til rette for at det til ei kvar tid er ledig og tilrettelagt næringsareal.
9. Stimulere til auka bruk av lokalt næringsliv både frå innbyggerane, hyttefolk og andre tilreisande.
10. Vera med å vidareutvikle Ål som arrangementskommune.
11. Støtte og vidareutvikle regionale fellestiltak.»